

Výroční zpráva za rok 2024

KHER, z. s.

1. Cíle spolku

Nakladatelství romské literatury KHER (2012) vzniklo na myšlence dlouhodobě podporovat vznik, propagaci a rozvoj literatury. Kromě vydávání knih romských autorů z Česka či původem Slovenska se KHER soustředí od roku 2020 také na překladovou romskou literaturu, od roku 2022 rovněž na nedostatečně zastoupenou literaturu pro děti a mládež.

Nakladatelství pečuje intenzivně o to, aby se povědomí o literatuře Romů šířilo do společnosti prostřednictvím nejrůznějších médií, a také aby romští autoři a jejich knihy byli čím dál běžněji vidět na literárních čteních a kulturních akcích po celé České republice.

Romská literatura a KHER tak mají své pravidelné místo na literárním happeningu Noc literatury v Praze a regionech, na festivalech malých nakladatelů Tabook v Táboře, Knihex v Praze, v programu Knihovny Václava Havla v Praze, na oslavách Mezinárodního dne Romů v Praze a pražském světovém festivalu Khamoro či bratislavském knižním festivalu BRaK a neustále se přidávají další místa, včetně desítek každoročních autorských čtení a osvětových prezentací RL. Knihy z produkce KHER jsou k dostání v síti knihkupectví Kosmas, Euromedia a u mnoha malých dobrých knihkupců, v galeriích i muzeích. O romské literatuře je tak rok od roku více slyšet.

2. Aktivity realizované v roce 2024

Nakladatelská činnost:

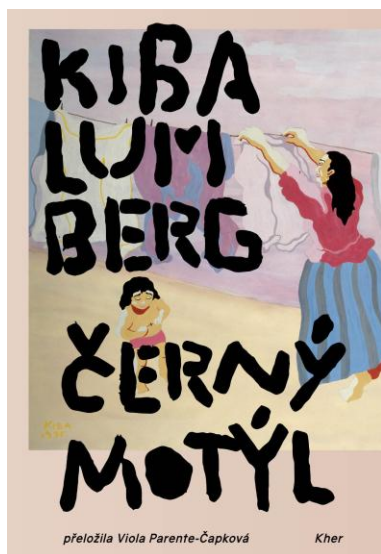
– Vydání romsko-českého leporela **Tade jandre / Vařená vejce** na motivy vyprávění Matěje Šarköziho, které převyprávěla Stanislava Miková a do češtiny přeložila Karolína Ryvolová. Vydání v koedici s nakladatelstvím Meander podpořily Ministerstvo kultury ČR a Bader Philanthropies, Inc. Knihu ilustrovala Zuzana Mašková. Kniha byla zařazena na seznam 30 Nejlepších knih pro děti a mládež, který každoročně sestavuje a zveřejňuje Svaz českých nakladatelů a knihkupců.

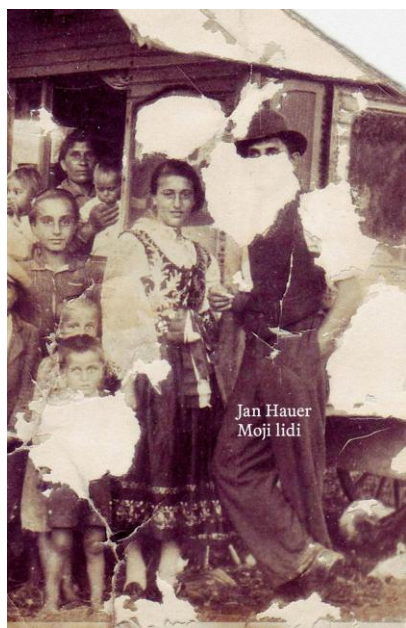
– Vydání edukativní knihy Evy Danišové **Jekh, duj, trin! Jak jedna malá žabka dohopkala do školy**, která je určena dětem předškolního a mladšího školního věku. Velkoformátové ilustrace Mateje Ilčíka a grafická úprava Zuzany Didové činí ve spojení s textem z knihy unikátní titul pro zábavu, ale také přirozené a nenásilné učení, objevování, posilování kompetencí nejen romských dětí. Vydání podpořily Nadace OSF, Bader Philanthropies, Inc., a 150 přispěvatelů projektu “První kniha se počítá” na platformě [Darujme.cz](https://darujme.cz). K vydání a distribuci přispěla také Nadace Albatros a Platforma pro včasnou péči. Kniha byla zařazena do seznamu 30 Nejlepších knih pro děti a mládež, který sestavuje Svaz českých nakladatelů a knihkupců.

- Vydání překladu 1. dílu autobiografické trilogie Memesa finsko-romské autorky Kiby Lumberg. **Černý motýl** v překladu Violy Parente-Čapkové vyšel s grafickou úpravou Jana Čumlivski a Juraje Horvátha. Jeho vydání podpořily Ministerstvo kultury ČR, FILI - Finnish Literature Exchange a nadace Bader Philanthropies, Inc. Pro rok 2025 připravujeme vydání 2. dílu s názvem Roztrhaná křídla.

- Vydání populárně naučného vzpomínkového titulu Jana Hauera **Moji lidi**, který vznikl v ediční spolupráci s Renatou Berkyovou, Kateřinou Čapkovou a Helenou Sadílkovou a v koedici s Filozofickou fakultou UK a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., v rámci jejich výzkumného projektu Grantové agentury České republiky a s podporou výzkumného programu Strategie AV21 realizovaného na ÚSD. Kher pro vydání titulu získal podporu od Česko-německého fondu budoucnosti a nadace Bader Philanthropies, Inc. Kniha byla zařazena na longlist Magnesia litera v kategorii za publicistiku.

Aktivity propagující literaturu Romů na veřejnosti:

Knižní stánek na vzdělávací konferenci Nakopněte svoji školu, který se konal ve dnech 25.-27. 2. 2024 v Litomyšli.

Účast na **setkání redakční rady časopisu Zámeček** (časopis vydávaný pro a s dětmi z dětských domovů) a **diskuse s romskou novinářkou a autorkou Renou Horvátovou** 9. 3. 2024 v prostorách školy Open Gate.

Knižní stánek na školní a poté charitativní akci pořádané English College, které se konaly dne 11. 3. 2024 v prostorách školy a 15. 3. 2024 v prostorách Dominikánského kláštera v Praze.

Přednáška o romské a zejména dětské romské literatuře pro zaměstnance Krajské knihovny v Hradci Králové, která proběhla 19. 3. 2024.

Autorské čtení Michala Šamka ve Vrchlabí a knižní stánek, které byly součástí tamních oslav Mezinárodního dne Romů dne 6. 4. 2024.

Knižní stánek na oslavách Mezinárodního dne Romů v Praze, který propagoval knihy romských autorů na konferenci věnované budoucnosti financování kultury a umění Romů na Staroměstské radnici dne 4. 4. 2024,
v KC Vozovna 5. 4. 2024,
v Rock Café 7. 4. 2024
a v Divadle Archa 8. 4. 2024.

Knižní stánek na akci Mít svůj sen v Pardubicích, který se konal 21. 4. v kongresovém sále Paláce Pardubice.

Knižní stánek na veletrhu Svět knihy ve dnech 23.-26. 5. 2024 v Praze. Součástí ročníku byl i Souboj čtenářů, během nějž se četla také naše kniha Michala Šamka Májky a totemy, zařazená na seznam 30 nejlepších knih dětem za rok 2023.

Autorské čtení Ilony Ferkové a knižní stánek na světovém romském festivalu Khamoro, které proběhly 28. 5. 2024 v kině Atlas,
31. 5. 2024 v La Fabrice
a 1. 6. 2024 v Sasazu v Praze.

Přednáška a debata o činnosti nakladatelství Kher a romské literatuře 30. 5. 2024 v Zichyho paláci a **knižní stánek** ve dnech 31. 5. - 2. 6. 2024 na Františkánském náměstí **na knižním festivalu BRaK** v Bratislavě.

Účast na kulatém stole pořádaném Gymnáziem Open Gate pro pedagogické pracovníky, vychovatele dětských domovů, apod. s účastí romských dětí a mládeže, který se konal v prostorách školy v Babicích dne 7. 6. 2024.

Knižní stánek na festivalu Habrovka v Praze dne 8. 6. 2024.

Knižní stánek na festivalu Branický knižní malotrh dne 8. 6. 2024 v Praze.

Knižní stánek na konferenci Asociace poskytovatelů sociálních služeb v Paláci Charitas
Praze 13. 6. 2024.

Čtení z díla Černý motýl Kiby Lumberg a knižní stánek na knižním festivalu Tabook,
který proběhl v Táboře ve dnech 7.-8. 9. 2024.

Knižní stánek na Art Book Fair GHMP, který se uskutečnil ve dnech 14.-15. 9. v Trojském
zámku v Praze.

**Prezentace knihy Olgy Fečové Den byl pro mě krátkej v podání Lucie Polišíenské na
literárním happeningu Noc literatury** 18. 9. 2024 na Nejvyšším Purkrabství Pražského
hradu.

Autorské čtení Stanislavy Mikové a Michala Šamka v rámci akce Děti, čtěte!, pořádané
ve dnech 24. 9. v Městské knihovně Letná a 25. 9. 2024 v Kavárně Čekárna v Praze.

Setkání s autory s přednáškovým a debatním programem v Kampusu Hybernská dne 5.
10. 2024.

Autorské čtení Ilony Ferkové v Kutné Hoře dne 8. 10. 2024.

Autorské čtení a debata Evy Danišové a Květoslavy Podhradské na Protimluv Fest v
Galerii Díra v Ostravě dne 16. 10. 2024.

Křest knihy Černý motýl Kiby Lumberg za účasti kmotry Emílie Rigové a hudebního
doprovodu Lenky Grundzové a Martiny Daňkové dne 17. 10. 2024 v Muzeu romské kultury
v Brně.

Křest knihy Jana Hauera Moji lidi za účasti kmotra Markuse Papeho, členů rodiny a
hudebního doprovodu rodinných známých, který proběhl ve Skautském institutu v Praze
dne 31. 10. 2024.

**Debata za účasti autorů Marie Sivákové a Patrika Bangy a zástupkyně nakladatelství
Kher Radky Patočkové** pořádaná Page not Found, která se 14. 11. 2025 uskutečnila v
Knihobotu v Praze.

Knižní stánek na festivalu malých nakladatelů Knihex, který proběhl ve dnech 14.-15.
12. 2024 v prostorách Technologického centra UMPRUM v Praze.

Aktivity propagující literaturu Romů v médiích:

V roce 2024 bylo o knižní produkci KHER, romských autorech a tématu romské literatury publikováno téměř 80 článků v tištěných, audiovizuálních a online médiích, včetně romských. Vybíráme ty nejzajímavější z nich:

Berounský deník, 6.5.2024 - [Jana Hájičková: Stanislava Miková z Berouna vydala první romské leporelo. Jmenuje se Tade jandre.](#)

Deník N, 18.6.2024 - [Irena Hejdová: Jekh, duj, trin! Nová kniha chce překonat propast mezi romskými dětmi a českým školstvím](#)

Tvar, 27.6.2024 - [Eva Danišová: Aby se knihy staly běžnou výbavou romských domácností iLiteratura.cz](#), 10.8.2024 - [Marie Voslášková: Leporelo pro opravdu všechny děti](#)

Časopis Host, 9/24 - [Alena Scheinostová: V krunýři vlastní komunity](#)

Ostravan.cz, 21.10.2024 - [Martin Šenkypl: Menšiny nalézají svou literární identitu uprostřed industriální Ostravy](#)

Alarm, 23. 10. 2024 - [Markus Pape: Odkaz jednoho otce. Vyšla kniha českého Sinta.](#)

iLiteratura, 29.10.2024 - [Marie Voslášková: Prokletí - i požehnaní?](#)

Časopis Host, 10/2024 - [Alena Scheinostová: Kniha proti zapomnění](#)

Heroine.cz, 5.12.2024 - [Lukáš Houdek: Romské děti svoje knižní hrdiny nemají. Změnit by to měla kniha o Vanesce, která se chystá do školy](#)

Respekt (Literární příloha), 15.12.2024 - Marie Siváková: Sofie

3. Finanční zpráva za rok 2024

Výkaz zisku a ztráty (v tisících Kč)

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
NÁKLADY CELKEM	2834	-
A.I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	1666	-
A.II. Změna stavu zásob vlastní činnosti	0	-
A.III. Osobní náklady	1151	-
A.IV. Daně a poplatky	0	-
A.V. Ostatní náklady	17	-
A.VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek celkem	0	-
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	0	-

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
VÝNOSY CELKEM	2728	-
B.I. Provozní dotace	1661	-
B.II. Přijaté příspěvky	0	-
B.III. Tržby za vlastní výkony a zboží	994	-
B.IV. Ostatní výnosy	73	-
B.V. Tržby z prodeje majetku	0	-

C. Výsledek hospodaření před zdaněním	-106
Daň z příjmů	0
D. Výsledek hospodaření po zdanění	-106

Rozvaha k 31. 12. 2024 (v tisících Kč)

AKTIVA celkem	1392
B. Krátkodobý majetek	1392
B.I. Zásoby celkem	68
B.II. Pohledávky celkem	592
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem	706
B.IV. Jiná aktiva celkem	26

PASIVA celkem	1392
A. Vlastní zdroje	282
A.I. Jmění	1
A.II. Výsledek hospodaření	281
B. Cizí zdroje	1110
B.II. Dlouhodobé závazky celkem	336
B.III. Krátkodobé závazky	430
B.IV. Jiná pasiva celkem	344

4. Poděkování

Velice na tomto místě děkujeme všem donorům, kteří v roce 2024 podpořili činnost Nakladatelství romské literatury Kher. Děkujeme také všem, kdo nakupují, čtou a dále šíří romskou literaturu - dáváte tím možnost promluvit romským autorům nejen o věcech, které se jich přímo týkají.

Bader Philanthropies, Inc., podpořil částkou 32 985 USD činnost nakladatelství a podporuje jeho myšlenky a cíle dlouhodobě.

Ministerstvo kultury ČR podpořilo částkou 145 000 Kč vydání překladu knihy Kiby Lumberg s názvem Černý motýl a částkou 80 000 Kč vydání leporela Vařená vejce / Tade jandre.

Uskutečnění překladu Černého motýla od Kiby Lumberg podpořila také FILI - Finish Literature Exchange částkou 800 EURO.

Českoněmecký fond budoucnosti přispěl částkou 250 000 Kč na vydání paměti Jan Hauer: Moji lidi. Bez ní by vytištění takto náročně zpracované (paměti, fotoarchiv, odborný aparát, rejstřík) a zároveň důstojně vypravené knihy, která získává patřičnou pozornost, nebylo možné.

Děkujeme na tomto místě také Filozofické fakultě UK a Ústavu pro soudobé dějiny AV za to, že se tématu romských dějin dlouhodobě a systematicky věnují, **jmenovitě pak Renatě Berkyové, Katce Čapkové a Heleně Sadílkové.** Rodině Hauerových za ochotu, součinnost a také otevřenost. Janu Čumlivski a Juraji Horváthovi za pečlivou, důstojnou a lákavou výpravu knihy. A všem ostatním, kteří se na vydání titulu Moji lidi či jeho uvedení na svět podíleli.

Magistrát hl. m. Prahy podpořil částkou 58 000 Kč Interkulturní programy s romskou literaturou pro rok 2024.

Nadace OSF podpořila částkou 350 786 vznik knihy zaměřené na včasnou péči nejen o romské děti. Do financování vzniku knihy se také zapojilo 150 jednotlivých dárců na platformě Darujme.cz s celkovým výtěžkem 78 969,75, který ještě doplnila Nadace Albatros částkou 72 500.

Přípravy knihy započaly již koncem roku 2022 a vydána byla na jaře roku 2024 s názvem *Jekh, duj, trin! Jak jedna malá žabka dohopkala do školy.*

Na tomto místě všem zapojeným podporovatelům děkujeme!

5. Členové spolku a správní orgány

Předseda (správní orgán): Radka Patočková (vznik funkce 20. 9. 2017, prodlouženo VH dne 21. 9. 2022)

Tajemník: Jiřina Kuklová Stolařová

Kontrolní komise k 31. 12. 2023: Filip Sivák, Zdenka Kainarová, Lukáš Houdek

K 31. 12. 2024 měl spolek celkem 11 členů.

6. Kontakty

KHER, z. s.

Sídlo: Veverkova 1172/33, Praha 7, 170 00

Doručovací adresa: Veverkova 35, Praha 7, 170 00

IČO: 277 449 83

E-mail: nakladatelstvi@kher.cz

Tel.: 773 231 155

FB: facebook.com/nakladatelstvikher

IG: www.instagram.com/nakladatelstvikher

www.kher.cz

Bankovní spojení:

Běžný účet: 2000317621/2010, Fio banka, a. s.

Darovací účet: 2901715061 /2010, Fio banka, a. s.

Spisová značka:

L24235 vedena u Městského soudu v Praze

V Praze dne 30. 6. 2025,

Mgr. Radka Patočková

